3640 1899 ՅՈՒԼԻՍ 7/19 ՇԱԲԱԹ 15 իսձի սեմեհ 1317 ՐԷՊԻԹԻԼԷՎԼԻ 11/7 ԹԷՄՈՒԶ 1315

Ղազէթամզ հաճբաաա Զարշեն գիր վէ ճումաա իրբիսի կիանիրի բաշ օլուանուր Ղ.բշ.
Սեհեբիկի պուրա իչին բէշին 60
Արիջ այլըղը 35
Սեհեբիկի բէշին թաշրա իչին 85
Ալբջ այլըղը 45
Բօսքա իսճրէքի պիրի ալիա սիր. 90 ղրուշլուգ բօսքա բուրա՝ 80
ղրուշա գադուլ օլունուր.
15 կիանգիւք նիւսխէ 60 բբ. տբր.

ՄԵԶԱՐԱՆ ԱՐԳԱՐ

30 թուական

مجموعهٔ اخبار

ك اوغلى تقسيم جادهسى نومرو ٦٥

DIRECTION DU JOURNAL MEDJMOUA-I-AHBAR

Grand'Rue de Péra 65

30 թուական

Ղազէթանս միթէալիգ խուսուսաթ իչին Ե. ԹՕԼԱՅԵԱՆԱ միրասամի օլունար։ — Բարէվանէ՝ Պէյօղլունուն Ճատտէսի քէպրիսէ Ն. 65

ԱՍԻԹԱՆԷ 7 ՅՈՒԼԻՍ

ԿԱՐԵՒՈՐ ԽՈՐՀՐԴԱԾՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

— Ժողովուրդն ի՞նչ իրաւունք ունի այսքան եռանդեամբ միջամտելու Կաթողիկոսի ընտրութեան. ասի զուտ հոգեւոր գործ մ'է որ եպիսկոպոսաց միայն կը պատկանի, կ'ըսեն ոմանք։

— Ահա մեր պատասխանն որ ոչ երկար է և ոչ դժուարիմաց։

Հայ-Կաթուղիկէ Եկեղեցւոյ ազգային Պետն ոչ միայն Կաթողիկոս է, այլ և Պատրիարք ընդհանուր հաստատութեանս և Վիճակաւոր Պոլսոյ Աւագ թեմին։ Իբրեւ Կաթողիկոս՝ իւր ընտրութիւնն Ս. Սիւնհոդին կը պատկանի, և անտարակոյս աշխարհականք ոչ մի իրաւունք ունին միջամտութեան։ Ի Զմմառ ութ Կաթողիկոսներու ընտրութիւնն ճիշդ այս կերպիւ կատարուած է, միայն երկու քահանայ ընդունելով Սիւնհոդի մէջ իբրեւ ներկայացուցիչ Միաբանութեան։

Բայց իբրեւ քաղաքային Պետ և իբրեւ Վիճակաւոր՝ օրինաւոր է անշուշտ որ իւր ընտրութիւնն կատարուի նաեւ ժողովրդեան քուէով։(Այս քուէն կուզէք բարի վկայութիւն կոչեցէք կուզէք ընտրութիւն, խնդիրն բառի վրայ չէ և չենք սիրեր այսքան կենսական խնդրոյ մը մէջ բառի վճռյարուցանելը) Երբ բոլոր գաւառներն իրաւունք ունին ընտրելու իրենց Եպիսկոպոսն, և ներկայացնել զայն Ս. Սիւնհոդին և Գերագոյն Քահանայապետին, ինչո՞ւ միայն Պոլսեցիք պիտի զրկուէին այսպիսի իրաւունքէ մը։ Ահա այս իրաւունքն է զոր կը գործածէ Պատ. Երեսփոխանաց ժողովն՝ մասնակցելով Կաթողիկոսի ընտրութեան, որ ազգին Պատրիարքն է ընդհանրապէս և ի մասնաւորի օրինաւոր Վիճակաւորն Պոլսոյ Աւագ թեմին։

Ինչպէս կը տեսնուի, սոսկ արդարութեան և հաւասարութեան խնդիր մ'է այս և ոչ այլ ինչ։ Հետեւաբար չենք կարծեր թէ բոլորովին զերծ լինին անիրաւութենէ ամէն այն խօսքերն որք աշխարհականաց ձայնն աննշան կամ քիչ կարեւոր նկատելու կերպարանքն ունին։

Պէտք չէ մոռնալ միանգամայն թէ խոհեմութեան և իմաստութեան խնդիր մ'ալ կայ հոս։ — Ժամանակէ մ'ի վեր հասարակ տեղի մ'է եղած մէջ մէջ գանգատիլ ժողովրդեան անտարբերութենէն, և յաճախ չանթեր տեղալ անոր այդ թերութեան դէմ։ Բայց մտածե՞ր ենք երբեք թէ ինչո՛ւ անտարբեր եղած է նա, և թէ ի՞նչ միջոցներ պէտք է ձեռք առնուլ դարմանելու համար այդ ախտը։ Բարկութեան բոցեր ժայթքելէ առաջ օգտակար է առաւել դովելի պտուղ լիներ, կարծեմ, այս լուրջ խորհրդածութիւններն ընել նախ, և յետոյ անձնուիրաբար և քաջալերս ի գործ դնել ամէն ինչ որ հարկաւոր է առ այս։

Եթէ ժողովուրդն անտարբեր է, պատճառն այն է որ յաճախ իւր ձայնն լսելի չէ եղած, իւր խորհուրդներն անտեսուած են, և իւր օրինաւոր պահանջներն դուցէ ոչ միշտ ընդունելի եղած...։ Մինչդեռ պարտէինք համեստած լինել միանգամ ընդ միշտ թէ նոր ժամանակաց մէջ վերադոյն կշիռ մ'ունի ժողովրդեան ձայնն այլ և այլ իրաց նկատմամբ, և թէ անոնք որ կուզեն գործել այս մասին առանց նորա գործակցութեան՝ պատասխանատու են անոր անտարբերութեան և անհոգութեան ուրիշ ոևէ առթիւ։

Զայս ըսելով ոչ ոք քննադատելու դիտաւորութիւն ունինք բնաւ։ Գիտեմք թէ աւելի դիւրին է տեսականօրէն դեղեցիկ դասեր տալ քան գործնականապէս իրականացնել զանոնք, և թէ այն ամենայն՝ աւելի պարագայից և դիպաց դժբախտութիւն մ'է առ մեզ քան ո՛ և է անձի կամ պաշտօնեութեան յանցանք։ Ինչ որ ըսել կուզենք այն է թէ ժամանակն կը քալէ, և մենք ալ պէտք է քալենք ժամանակին հետ։ Երբ ամենէն քաղաքակիրթ և ամենէն քրիստոնեայ ազգեր մեծ յարգանք կը ցուցնեն ժողովրդեան ձայնին նկատմամբ ընտրողական իրաւանց, և սիրով կը դիմեն նորա խորհրդոց և աջակցութեան, մենք խելացի չպիտի լինինք՝ անպատշաճութիւն մը նշմարելով ամենուրեք ուր ժողովուրդն կը խօսի, կը գոռայ կամ կ'որոշէ։

Մեծապէս անբաղդաբախտ է ըստ իս և ծանր սխալ՝ ժողովրդեան քաղաքել շարունակ իւր պարտքերն և ոչ երբեք իւր իրաւունքներն։ Իւր պարտքերն սիրելի ընծայելու նմա և գործադրել տալու ամենէն կարճ և ամենէն ապահով ճամբան է՝ իւր իրաւունքներն ալ ճանչցնել նմա և պաշտպան կանգնել անոնց։

Մարդիկ կան աշխարհի վրայ, որք գիշեր ու ցերեկ կը խորհին ժողովրդեան այլ և այլ իրաց նկատմամբ ունեցած պարտուց և ոչ երբեք նորա իրաւանց վրայ, իբրեւ թէ ընութեան Արարիչն այս երկու տարրերն ալ սերտիւ միացուցած և անբաժան գործած չըլլար։ Չտրտաչաճի՞ր և ատա տէրունական անուտա և անսխալ պատգամն. «Զար Աստուած զոր գուգաց մարդ մի՛ մեկնեսցէ։»

Արդարեւ առաւել քան երբեք պարտք մ'է այս։ Պէտք է հասկընալ այս կէտն և ըստ այնմ գործել աշխուժիւ։ ԽՈՐՀՈՂ.

ՊՈԼՍՈՅ ԱԻԱԳ ԹԵՄԻՆ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԸ ՈՒ ԿՂԵՐԸ

Արեւելեան Եկեղեցին Արեւմտեանէն բոլորովին տարբեր աւանդութիւններ և կանոնական սովորոյթներ ունի։ Լատին Եկեղեցին Եպիսկոպոսին ընտրութիւնը զուտ հոգեւոր իրաւասութիւն կը նկատէ և Կանոնիկոսաց ժողովը միայն կ'ընտրէ թեմականն ու Սրբազան Քահանայապետին հաւանութեան ու հաստատութեանը կը ներկայացնէ։ Հայ Եկեղեցին ճիշդ ասոր հակառակը կ'ընէ և ժողովրդեան արժանի է աղաղակներուն մէջ քահանայական, եպիսկոպոսական և կաթողիկոսական օծումը(՝) կը կատարէ։ Պատմութենէ գիտենք թէ Ս. Գրիգոր Լուսաւորչէն ի վեր եկող գացող Կաթողիկոսներուն ընտրութեան կղերն ու ժողովրդը միշտ մասնակցած են. օրինակները շատ են և աւելորդ է հոս մի առ մի թուել։ Հայ Կաթողիկէից մէջ սակայն այս գարաւոր աւանդութիւնը մոռցուած էր մինչեւ Հասուն Պետրոս Թ.։ Բարեյիշատակ Աբրահամ Պետրոս Ա.էն վերջ, որ Բերիա հաւաքուած Եպիսկոպոսներէն, Քահանաներէն և ժողովուրդէն Կաթոսական Աթոռը բարձրացաւ, Կաթողիկոսական ընտրութիւնը հոգեւոր գործ մը նկատուեցաւ և ընտրական իրաւունքը սահմանափակուեցաւ։

Զմմառ նստող Կաթողիկոսներուն ընտրութեան ժողովուրդն ու կղերն մասնակցած չ'է. Եպիսկոպոսներն ու Զմմառեան Միաբանութիւնն էր որ Կաթողիկոս կ'ընտրէր. Սիւնհոդոսին էր վերապահուած ընտրական իրաւունքը։ Խնդիրը բոլորովին փոխուեցաւ երբ Կաթողիկոսական Աթոռը Պոլիս փոխադրուեցաւ և Նախագահականին և Կաթողիկոսութեան Նախագահական երկու իրարմէ անկախ իրաւասութիւններ իրարու հետ միացան Ս. Քահանայապետին Գերիշխանութեամբն. իսկ Կաթողիկոսական և Պոլսոյ Պատրիարքական իշխանութիւնքն միացան Օսմանեան բարեխնամ Տէրութեան բարձր հաւանութեամբ և հաստատութեամբ, որով Կաթողիկոսն է առաջին Հովիւ ընդհանուր թեմերուն և ի մասնաւորի Կ. Պոլսոյ վիճակին և միանգամայն աղին ժամանակաւոր իրաց պետն և ուղղիչն է։ Կաթողիկոսութիւնն եկեղեցական իրաւասութեան մէջ գերագոյն պաշտօն մը նկատուած է և կանոնական գործողութիւն մը, և ենթակայ չկրնար ըլլալ ժողովրդեան քուէին. պատրիարքութիւնը սակայն զուտ աշխարհական նուիրապետութիւն մ'է. ժողովրդէն կը բխի և անոր աշխարհիկ Պետն ու Ներկայացուցիչն է Տէրութեան մօտ։ Այս է պատճառն որ բոլանդակ Հայ Կաթողիկէ ժողովուրդն ու կղերն ներկայապէս կը մասնակցի ընտրութեան և իր ներկայացուցիչներուն շնորհիւ ընտրելիներ մատնանիշ կ'ընէ։ Սիւնհոդոսն ալ իր հեռատեսութեամբն ուխտեմութեամբը ժողովրդեան ներկայացուցած ընտրելիներէն մին կը հրատարակէ Կաթողիկոս Պատրիարք։ Այս՝ ընդհանրութեան համար։ Կաթողիկոս – Պատրիարքն՝ միանգամայն Վիճակաւոր Աբրեպիսկոպոսն ըլլալուն, Պոլսոյ թեմականք կատարելապէս իրաւունք ունին իրենց Եպիսկոպոսն ընտրելու։ Գաւառի կղերն ու ժողովուրդն իրենք միայն Առաջնորդնին կ'ընտրեն. գաւառացի կղերն Պոլսականէն շատ աւելի իրաւասութիւններ ունի և կրնայ վերջապէս օրին մէկն ալ իր վաստակոց արիտուրը ստանալ։ Կաթողիկոս–Պատրիարքն ընդհանուրին է, բայց Պոլսոյ Եպիսկոպոսութիւնը Պոլսեցւոց միայն յատուկ է։ — Պոլսոյ կղերն ներկայապէս ո՛չ մէկ առանձնաշնորհում կը վայելէ. այսպէս չ'էր բարեյիշատակ Նուրիճան, Մարուշ և Հասուն Նախագահներուն օրով։ Այն ժամանակ մայրաքաղաքին կղերն լայն և ընդարձակ իրաւասութիւններ ունէր։ — Աջակից Եպիսկոպոսին խնդիրն, որ նոյն իսկ Հասուն և Աղաբեան Կաթողիկոս–Պատրիարքներուն օրով երբեմն հրապարակ եղած էր, այս սկզբունքէն բխած է. Կարելի չ'է առարկել թէ Կաթողիկոսական և Պատրիարքական Փոխանորդն այս դիտաւորութեամբ հաստատուած է, որովհետեւ ըստ եկեղեցական իրաւասութեան Կաթողիկոսին կամ Եպիսկոպոսին անձին վերապահուած է Փոխանորդութիւնը. օրուան Կաթողիկոսն ու Պատրիարքը մեծ դեր կը կատարէ այս ընտրութեան մէջ։ Թէև ազգային Կանոնադրութեան մէջ Փոխանորդութեան խնդիրը ժողովրդեան յատկացուած է, բայց հոն ալ Պոլսոյ աւագ թեմին

(1) Մեր մէջ սովորութիւն եղեր է նորընտիր Կաթողիկոսն չ'օծել. Զմմառ նստող Կաթողիկոսներէն եւ ոչ մին օծուած է. պարզապէս օծման արարողութիւնը եւ ծէսերը կը կատարեն։ Էջմիածին տպուած Մաշտոցը յայտնապէս կ'ըսէ թէ օծում պիտի կատարուի։

կղերին իրաւունքն անտես առնուած է։ Սիւնհոդոսն, որ պարագաներու բերումով այս անգամ բացառիկ կարեւորութիւն մը ստացած է, նկատի առած է անշուշտ այս կէտը։ Ցուսանք և սպասենք։

ՅՈՎՀ. Ց. ԱԼԱՆ

ՄԷՃՄՈՒՍ.— Պալէատէ տէր եմ իմ ամիսիս իքի մէղալէտ տախի, ճէմաաթըն պու ինթիխապա օլան հաղգը իչիթրաքը կէօսթէրիմիշ տիր։ Զաթէն պու մէսէլէ՝ գապիլի իթիրազ օլապիլէճէք մատատէրատէն օլմակըպ, ճէմաաթըն քէնտի 66 նէֆէր վէքիլլէրի մարիֆէթիյլէ իթիարէյ էյլէմէքտէքի հաղգը՝ պու կիպի իթիրազաթըն հատը զաթինատ նէ տէրէճէ վարի օլտուղունու կէօսթէրմէկէ քեաֆի տիր։ Նիզամնամէի միլլիտէ պու ճիհէթ սէրահաթէն եազրլմըշ օլտուղու կիպի, իչպու նիզամնամէկէ իթիպար իտիլսիքճէ վէ բունտան ու ավամին թէչքիլի ճէմաաթտա այրրլմադ պիր վիճուտ մագամընտա իտուկի նազարը տիրգաթա ալընտրգճա, մէղքիւր հաղգըն, կէրէք ավամա վէ կէրէք բունտանա միւնհասրը վէ մահտուս օլտուղունա չիւրէք իտիլէմէյ։ Պինաէն ալէյհ հէր իքի մէղալէտ տախի պու պապատ իյմա իտիլէն վէավէսէ՝ մանէասըզ օլուպ, Սինոդ հէյեէթի միւհիմէրէմէսի, միլլէթին է՛ն պիւեիւք վէ է՛ն մուհիմմ պիր մէճլիսի օլտուղու հալտէ, պուրասընը հէր քէստէն էյի պիլէճէկինտէ, վէ խուսուսա հէր քէստէն զիւատէ բիաեէթ իթմէք իսթէեէճէկինտէ թէրէտտիւտ եօղ տուր։ Անճագ պու մէսէլէտէ Սինոդ է՛ն պիւեիւք իգթիտարը հաիզ օլմազլա պէրապէր, է՛ն պիւեիւք մէսուլիեէթի տէ հաիզ տիր։ Պիրինի իսթիմալ իտէրքէն, էլպէթթէ տիկէրինի տէ նազարը տիրգաթատան տուր իտէմէզ, վէ ճէմաաթրն խայր ու մէնֆաաթը իչին հէր կէօնա էֆքեարը մախսուսէեի պէր թարաֆ իթմէքտէ՛ն կէրի տուրամազ։ Հասըլը իչպու մէսէլէյի մուհիմմէտ, Սինոդ վէ ճէմաաթ միւշթէրէքէն հարէքէթ իթմէլի տիրլէր։ Թարաֆէյնճէ եէկիմիկերի զարչըսընտա վազիֆէչինատէ խաթըրինա օլմալը տըրլար։ Պու հարէքէթտէ իսէ, հադգանիեէթ, ատալէթ, էֆքեար վէ ազրազը մախսուսէտէն արի պիր ֆիքր վէ բուհ, հիւանի իմթիդաճ ու մուհապպէթ բէնզէր օլտուղմա, նէթիճէյի ինթիխապ հաղգընտա պիր կէօնա էնտիյէ իսթըրա կէյէմէզ։ Իմտի, պու թէմէննիսաթըն՝ քնաֆիֆէի էֆրատը միլլէթիմիզճէ հիւանի թէլաղզը օլունաճազընը մէմուլ իլէ, նէթիճէյի մուամէլէեէ պէքլէմէլիեիզ։

ՕՐԹԱԳԻՒՂԻ ՀԱՆԴԻՍԻՆ ԱՌԹԻՒ

Լրագիրներու միջոցաւ ծանուցուած էր արդէն թէ՝ Կիրակի օր Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի տօնին առթիւ Օրթագիւղի Ս. Լուսաւորիչ Եկեղեցին Արհ. Աւետիս Արքեպիսկոպոս Արիւարեանի ներկայութեամբ Արհ. Թէրզեան Պօղոս Եպիսկոպոս Զայնաւոր-Պատարագ պիտի մատուցանէր։

Օրթագիւղի Եկեղեցին մրտած ատենս՝ քարոզիչը — Դեր. Սահակ Վ. Սրապեան, Անտոնեան Միաբան — Աւագ Խորանին կը գառնար եւ կը շարունակէր խօսքը Հոգին Սուրբին ուղղելով զայն.

— ...Իջեցո՛ւր Քու անսպառ շնորհքներդ անոնց վրայ որ քանի մը օրէն Սիւնհոդոսը պիտի կազմեն, տա՛ւր անոնց կարողութիւն մտածելու, չափելու, կշռելու, եւ պարզեա՛ մեզ Կաթողիկոս-Պատրիարք մը որ կարենայ Ս. Լուսաւորչին արժանաւոր յաջորդն ըլլալ։

Եկեղեցիին մէջ ժողովուրդին ըսածը կը հոս կրկնեմ.

—ԱՄԷՆ։

Քարոզը վերջանալուն կը լսէի չորս կողմէս մեղմ փսփսուքներ.

—Աղուոր էր, լաւ խօսեցաւ...

«Հաւատամք»ի միջոցին բոլոր ներկաները չափազանց յուզուեցան։ Իրաւցնէ չա՛տ գեղեցիկ տեսարան մըն էր երբ ամբողջ վարդապետներն ու դպիրները սկսան միաբերան երգել.

— «Հաւատամք ի մի Աստուած....»

Ու նոյն պահուն խորհուրդ մը անցաւ մտքէս.

—Ինչո՞ւ միշտ այսպէս չեն ըներ։

Ամբողջ Եկեղեցին ճոխ կերպով զարդարուած եւ լուսաւորուած էր։ Թաղական Խորհուրդը՝ այս Հանդէսը բառին բովանդակ նշանակութեամբը ղեկ ընելու համար ո՛չ մէկ խնամք խնայած էր։

Դպրաց Դասը կ'առաջնորդուէր Պ. Քերովբէ Համամճեանէ, որուն մեր եկեղեցական երգեցողութեանց մասին ունեցած հըմտութիւնը ծանօթ է արդէն մեզ։

Ստուար բազմութիւն մը Բերայէն եւ ուրիշ տեղերէ գիմած էր հոն, եւ կը նշմարուէին անոր մէջ մեծայարգ դէմքեր։

Ներկայ էին Աւագանւոյ եւ Վարչական Ժողովոց անդամներէն ամենք, Ս. Յակոբայ Հողաբաշխութիւնը դրեթէ ամբողջութեամբ, ինչպէս նաեւ Ս. Յովհան Ոսկեբերան եւ այլ եկեղեցիներու ներկայացուցիչները։

Մեր բազմահմուտ հեղինակ-վարդապետ Հ. Գ. Մէնէվիշեան իր մեքոտիք եղանակներովն աւելի փայլ մը տուաւ արարողութեան։

Պատարագին աւարտելուն՝ Արքիարեան եւ Թէրզեան Եպիսկոպոսները, Դպրաց Դասն եւ ժողովուրդը բակն ելան, ու հոն Արհ. Տեղապահը՝ պերճախօս շեշտերով՝ արեւշատութիւն մաղթեց մեր Վեհափառ Ինքնակալին, որն որ ընդունուեցաւ «Ամէն» աղաղակներով։

Յետոյ Թաղական Խորհրդին յարգելի անդամներուն մասնաւորապէս համաձայն, ժողովուրդը Եկեղեցիին կից Ս. Գր. Լուսաւորիչ վարժարանին սրահը եւլաւ եւ հոն մեծարուեցաւ զովացուցիչ ըմպելիներով։

Լսածիս նայելով՝ այս վարժարանը հիմակուանէն աւելի լաւ դիրք մը ունենալու ակէ առաջ։

—Ս. Գր. Լուսաւորիչ վարժարանը, կ'ըսէր արժանահաւատ մէկը, ազգին օգտակար չատ մը ծառայութիւններ հասցուցած է, եւ ցաւալի է որ այսօր անիկայ այնչափ նախանձելի վիճակ մը չունի։

Ժամը 5ին առեւնները ամէն մարդ իր տունը կը վերադառնար կատարելագէս գոհ։

Թաղական Խորհրդին անդամներէն ոմանք ներկաներուն մէկ մասը իրենց տունը ճաշի հրաւիրեցին։

Աւասի՛կ զովելի ընթացք մը ալ։

Արհ. Արքիարեան եւ Պօղոս Թէրզեան Եպիսկոպոսները Ազնուաշուք Յարութիւն էֆ. Մէրտամէթճեանի տունը ճաշեցին, եւ հոն բաւական թուով համակրալիր այցելութիւններ ընդունելէ ետք՝ իրենք ալ իրենց կարգին՝ Անտոնեանց վանքը եւ Օրթագիւղի մէկ քանի տուներուն փոխադարձ այցելութեան գացին։

Գովելով հոնչարհ Թաղական Խորհրդին չնորհիւ Եկեղեցիին մէջ եղած կարգ կանոնը, ու այս Հանդէսը կարելի եղածին չափ փայլուն ընելու համար ըրած օրինակելի ջանքերն ու զոհողութիւնները, կ'ուզեմ հոս յիշել անպատշաճութիւն մը որուն ջընջումը անոր ձեռքն է կերպով մը։

Եկեղեցիին մէկ անկիւնը աչքիս հանդիպեցաւ հողակոյտ մը առանց դամբանի, առանց ո՛եւէ տապանագրի։ Արդէն տապանագիրն ալ օդին վրայ չի զրուիր։

—Ո՞վ թաղուած է հոս, հարցուցի։

—Հայր Եղուարդը։

Անծանօթ չէ ձեզի այս անունը. Հայր Եղուարդ Օրթագիւղի անմոռ Միծաւորն էր, եւ ես չէի կրնար ենթադրել թէ անոր պէս քահանայ մը կրնար առանց տապանաքարի մնալ։ Անոր յիշատակը յարգելով՝ Եկեղեցիին մէջ թաղեր են զայն. չա՛տ լաւ։

Բայց առաջին քայլը պէտք եղածին պէս սանելէ ետք՝ ինչո՞ւ յանկարծ կենալ։

Հայր Եղուարդ սիրելի եղած է ամէն դէմք ճանչցողներուն։ Իր ամբողջ կեանքը անցուցած է առանց անոր վրայ արատ մը քսել տալու։ Ունեցածը վաստկածը տուած է աղքատին չքաւորին։ Մինչեւ վերջին շունչը հիւանդներու մահամերձներու անկողնէն չէ հեռացած։

Ժողովուրդը մինակ անոր անունը կը գործածէր։

—Հայր Եղուարդ՝ հոս, Հայր Եղուարդ՝ հոն։

Հա՛յր մը իրաւցնէ, աղքատներուն հայրը, զրկեալներուն հայրը։

Ու այս բարի առաքինասէր քահանային հողակոյտին վրայ ոչինչ գրուած է, ո՛չ խաչ, ո՛չ տապանաքար։

Ուրախաւիթ դէպք մը չէ սակայն։

ՓԱՐՈՍ

ԱՋԳԱՅԻՆ

ԿԻԻՆԷԻԻՔ ՄԷՍԷԼԷ

Նիհանէթ Կ-Բաթրիկին ինթիխապը կէլէճէք բաղար կիւնիւ իճրա իտիլէճէք տիր։ Պու պատէ իգթիդա իտէն գարար՝ Իտարէ մէճլիսի ճանիպինատէն վէրիլմիշ, վէ իճապ իտէն տավէմնամէ վէ սուվէրի ինթիխապիէի միւպէյեն պիր զըթա թալիմաթնամէ թանգիմ իտիլմիշ օլուպ, իչիթտիկիմիզէ կէօրէ, պու կիւնտէն պէտ իլէ, Բուհանի վէ Միհթէպէրան մէճլիսլէրինատէն միհթէշէքքիլ Մէճլիսի միհթէլիթ ազալարընա թէվզի իտիլմէկէ պաշլամըշ տուր։

Մէճլիսի Միհթէշլիքի Ուսումի՝ նէվմի մէղքիւրատ սատթ 5 պէյ.տա Կաթողիկոսարանատա, բիթպ. Կ-Բաթրիգ Դայմազամը Արքիարեան Աւետիս Արք. հաղրէթլէրինին թանթը բրատէթինատ իճթիմա իտէճէք տիր։ Ազգի մէճլիս ճէմաան 66 քիչինատէն իտարէթ օլուպ, սիւլիանը մէվճուտ օլուր իսէ, սուրէթի իճթիմա միհթէպէր տատ օլունանաղ տըր, վէ հէր ազանճագ հաղրը պիրմէճիս օլարագ, դուրա վէրէպիլէճէկինատէն, պիզզաթ հաղրը պուլունմայընը ատավէմնամէտ էքիտէն թավսիէ զըլընմըշ տըր։ Տավէմնամէ վէ թալիմաթնամէ սուրէթէրէյէ պիրլիքտէ հէր պիր ազանա բիսդօրտանանը էսամիսինի հավի պիրէր ճէտվէլ կէօնատէրիլէճէք, վէ պունդանը թէպլիմինի միւպէյեն հէր ազանդն իմզասը՝ ալֆիթէրի մախսուսունա զայա իթիտիրիլէճէք տիր։

Դուրա բուտուլարը՝ ինթիխապդն էվվմի իճթիմանընա մէճլիս ազասընա թէվզի իտիլէճէք տիր։

Էլնասը իչպու ինթիխապ մուամէլէսինատէ պիր թազմ սըզըլթըլարն կանիւնիւ ազատագ եօլատ թէտարիի մախսուսէ իթթիքազ իտիլմիշ օլմազլէ, բազար կիւնիւ իճրասը մուգաբէր օլան ինթիխապդն մունթազամէն վէ սուռուլէթլէ իրճա իտիլէպիլէճէկի մէմուլ տուր։

ԹԷՎՋԻՀԱԹ

Մէնթէշա միւթէսարրըֆլըը՝ Եօզկատ միւթէսարրըֆը Հըֆլը բաշաեա, Եօզկատ միւթէսարրըֆլըը՝ Մէնթէշա միւթէսարրըֆը ճէլալ բաշաեա թէֆվիզ։ Պէկրատտա միւճէտտէտէն թէչքիլ օլունան պաշ չէհպէնտէրլիկէ՝ Սօֆիա թիւճճար վէքիլի ատաղզ Մագսիմ էֆ., Ատանա վիլայէթի էվգաֆ մուհասիպէճիլիկինէ՝ Միսիրլի Էվգաֆ միւտիրի Հիւսէյին Ֆէհմի էֆ. թայէին. Դօնիա վիլայէթի խսթ. մահքէմէսի միւտումիլիկի՝ Թրապիզոն վիլայէթի մէրքէզ պիտ. մահքէմէսի հուզուզ տաիրէսի ըէիսի Թալաթ էֆ.էֆ, Տէրսիսատէթ խսթ. մահքէմէսի ազա միւլազիմիլիկի՝ Իւսկիւտար պիտ. մահքէմէսի ազա միւլազիմի Ատատուլլահ Թէվֆիգ էֆ.էֆ, Իւսկիւտար պիտ. մահքէմէսի ազա միւլազիմիլիկի՝ Մէքթէպլի հուզուզ մէէզուն-լարընատ Իլիաս Ֆախրի էֆ.էֆ թէֆվիզ. Էսքիրնէ վէ Սէլանիք վիլայէթլէրի մալիէ միւֆէթթիշի Ռիֆաթ պէյ Շնճի Մէճիտի նիշանը իհսան.

Սիւլէյմանիէ միւթէսարրըֆլըը՝ Ատալար դայմազամը Ճալիպ պէյ, Մահքէմէի թէմիզ ազալըը՝ Տէրսիսատէթ պիտ. մահքէմէսի ըէիսի Եվվէլի Բէմալ պէյ, Տէրսիսատէթ պիտ. մահքէմէսի ըէիսի Եվվէլիկի՝ Պէյօղլու պիտ. մահքէմէսի ըէիսի Եվվէլի Ալի պէյ, Պէյօղլու պիտ. մահքէմէսի ըէիսի Եվվէլիկի՝ Պէյօղլու պիտ. մահքէմէսի Շնճի ճէզա ըէիսի Էմին էֆ.էֆ, Պէյօղլու պիտ. մահքէմէսի Շնճի ճէզա ըիեսասէթի՝ մահքէմէի թէմիզ խսթիտա տաիրէսի պաշ քեաթիպի Բէրթէվ պէյ, Հալէպ վիլայէթի մէրքէզ նահիյիկի՝ Սէլանիք մէրքէզ նահիյի Ասըմ պէյ, Մանասթըր վիլայէթի մէրքէզ նահիյիկի՝ Թրապիզոն մէրքէզ նահիյի Էոպաղ Նազիֆ էֆ.էֆ, Սուրիէ վիլայէթի մէքթուպճըլըը՝ Թրապիզոն վիլայէթի մէքթուպճըը Ռիֆա պէյ, Թրապիզոն վիլայէթի մէքթուպճըլըը՝ Սուրիէ վիլայէթի մէքթուպճըը Մէհէմմէտ Նէճիպ պէյ, Վան վիլայէթինատէ Ատէճէվազ դայմազամլըը՝ Պալիս դայմազամը Բէմալ պէյ, Խիւտավէնտիկեար վիլայէթինատէ Պալիս դայմազամլըը՝ Բրավէշթէ դայմազամը Սիւլէյման Նաեազ էֆ.էֆ թէֆվիզ։ Մաթպուաթը էճնէպիեէ գալէմի մուավինէրինատէն Փափազեան Սիմոն վէ Գավաֆեան Միհրան էֆ.էրէ ուլէ էվվէլի բիւթպէսի թէվճիհ։ Խոթիչարէ օտասը մուավինէրինատէն Իսմէթ պէյ Յիւնճիւ Մէճ., Ամէտիի տիվանը Հիւմմեթուն օտասը խիւլէֆասընատ Գասարի պէյ Յիւնճիւ Օսմ., Պրուսա Օսմ. պանդասը շիւպէսի մէմուրըրնատ Բիէր Օ. Քիւշիւքեան էֆ.էֆ Գիւնճիւ Մէճ. Նիշանները իհսան պույրուլմուշ տուր։

ՏԱԲԻԼԻՅԻ

Տիւն Ավսթրիա սէֆիրի՝ խարիճէ նազարը վէ Շուրաբ տէվլէթ բէիսի հազարթըյա կէօրիւշմիշ տիր։

—Օսմ. վէ Եունան գօնսօլօսլար մուդավէլէսինի միւզաքէրէսէ մէմուր Օսմանը մուրախխասարը՝ տէն Խարիճէ տաիրէսինատ ազագ իճթիմա իթմիշլէր տիր։

—Սիվաս վէ Էրզրում վիլայէթլէրինատ պու սէնէ մահսուլ պէրէքէթի օլտուղունտան, աչար պէտէյաթընը բէք ֆազլա թութաճաղը մէմուլ օլունուեոր։

—Տէրսիսատէթ Եունան սէֆիրինին պու կիւն չէհրիմիզէ կէլմէսինէ պէքլէնիեօր։

—Պիւեիւք-ատատա պու սէնէ իճրա իտիլէճէք գաբզ եարըշլարը՝ թանթը հիմաեէի հազրէթի Բասիշահիտ իճրա օլունաճագ տըր։

Եարըշ գոմիսիօնու՝ պահրիէ նազրը Հասան բաշա հազրէթլէրինին թանթը ռիեասէթինատ օլուպ, անճագ միւշարիէյէն պահրիէ էրքանը հարպիէ բէիսի ֆէրիզ Ֆահիզ բաշա վէքիալէթ իտէճէք տիր։ Եարը՝ օդոստուսուն Յիւնճիւ կիւնիւ իճրա իտիլէճէք տիր։

—Պանաբրմա վէ Էսկիշէհիրէ էվվէլքի կիւն 190 Իսլամ մուհաճիրի կէօնտէրիլմիշ ուր։

—Հալգալը զերաաթ մէքթէպլինտէն պու սէնէ իքմալ իլէ չըգան չակիրտան իչինտէ Իզմիրլի Յովհ. էֆ. Գավէզեան վէ Թրապիզոնլը Մկրտիչ էֆ. Խանլեան նամընտա իքի էրմէնի պուլունմուշ տուր։

—Հանիտատ Ճում. իրթ. կիւնիւ պիր արպէտա վուրու պուլուպ, եարալանանլարտան պիր Ծրանսրզ իլէ պիր Իթալիալը վէֆաթ իթմիշլէր ուր։

—Պունտան պէօյլէ իզտիհաճ իլմ ու խապէրլէրինին, նուֆուս թէզքիրէլէրի իչին օլուրզու կիպի, պիրա իճրէթ վէրիլմէսի Շուրայ ատվէրթճէ զարարկիր օլմուշ տուր։

—Գարատաղ բրէնսի թարաֆընտան՝ Գոսովա վալիսի Հաֆըզ Մէհէմմէտ բաշա-եա վէ Գարատաղ հուտուտու Օսմ. գոմիսէրի Սատաֆտտին բաշա-եա Վինճի բիրթպէտէն Տանիլօ, վէ Եունան հիւքիմէթի թարաֆընտան՝ Վիէննա Օսմ. սէֆարէթի պաշ քատիպի Հանրի պէյ Ցիւնճիւ բիրթպէտէն Յովէար նիշանլարը վերիլմիշ, վէ զատուլինէ տաիր միւատատէի սէնիէ երզան պուլուրմուշ տուր։

—Գարատաղ բրէնսի Տանիլօնուն բէսամի իզտիվաճընտա հաղը պուլունմադ իւզրէ միւիր Շաքիր բաշա իլէ միրալայ Թէվֆիկ պէյ Զէթինէյէ վասըլ օլմուշլար ուր։

—Պու կիճէ Մէվլուտ օրմագ միւնասիպէթիյլէ ճամի վէ մէսճիտ մինարէլէրինէ վէ արզու իտէնլէրին խանէլէրինէ գանտիլ տօնանմասը իճրա, վէ աղշամ էզանընտան պայլաճարագ ֆէրատսը կիւն էօյլէնէ գատար մէվզրի մախսուսէտէն պէշ նէօպէթ թոր աթըլարագ իճրատ չէհրի ամն օլունճաղը բէսմէն իլան օլունմուշ տուր։ Պու վէսիլէ իլէ հապոխանէի ումումիտէքի մանգուսլարտան միւտատէթի մանգուսիէթլերինին իչտէ իքի զըսմընը իքմալ իթմիշ օլան վէ 50սի էրքէք վէ 2սի գատըն պուլունան մանգուսլարը տէֆթէրի Զապթիէ նէզարէթինէն Ատլիէ նէզարէթինէ կէօնտէրիլմիշ ուր։

—Ճումատա կիւնիւ Բուսիա սէֆիրի Մ. Զինովիէվ՝ հուզուրը Շանանէյէ գապուլ օլունարզընտա, եէնի ատաչէ մինիստր Մ. Ռէթզօվու վէ Թէրէյ նամ մանէթ վաքուրընն գոմանտանէրը թագտիմ էյլէմիշ ուր։ Սապգ ատաչէ միլիթէր՝ Տէրիսատատէթտէն հարէքէթի միւնասիպէթիյլէ, Զաթը Շանանէյէ բէսմի վէսաեը իյֆա իթմիշ, վէ 2նճի Մէճ. վէ Իմթիհաղ նիշանլարը-յա թալիթի պույրուլմուշ տուր։ Պատէհու Զաթը հաղրէթի Բատիշահի՝ Մ. Զինովիէվ իլէ խուսուսի պիր միւլագատ պուեուրմուշ, վէ պու միւլագատտա մաղէյնի Հիւմանուն պաշ թէրճէմանը Միւնիր բաշա վէ սէֆարէթին 2նճի թէրճէմանը Մ. Մայդով հաղը պուլունմուշլար տըր։

—Եէվմի մէղքիւրտէ Զաթը Շանանէ՝ Գարատաղ սէֆիրի Մ. Պաղիչ հուզուրը-նա գապուլ պուեուրտըլարընտա, Գարատաղ վէլիի անը բրէնս Տանիլօնուն իզտիվաճը միւնասիպէթիյլէ, բրէնս Նիզօլա թէպրիքեաթը Շանանէյէրինի թէպլիղ իթմէսինի թավսիէ իյէմիշլէր ուր։

—Փօնեանդն բէսմի զաղէթասը՝ Պաղատատ սէֆիրը եօլունտան պանսալ, տիեոր քի, պու եօլուն ինչասը՝ Թիւրքիա թիճարէթինին սէպլէպի թէրագզըսը օլաճագ, վէ Ֆէրաթ իլէ Տէճլէ վատիէրի մանուլաթընը՝ մէրքէզլէրէ նագլ իթտիրէճէք ուր։ Իչպու խաթթըն ինչասը իչին 240,000,000 ֆր., եանի պէհէր քիլօմէթրօեա 190,000ֆր. սարֆ իտիլէճէք, վէ սէվլէթի Ատլիէ՝ թէմինաթ ադէնի մագամընտա սէնէվի 23 միլեոն ֆր. թէկտիլ իտէճէք ուր։ Իչպու խաթթըն ֆէնտի հարպճա տա պիւեիք էհէմմիեէթի վար ուր, չինքի բահանաթ իլէ տահիլի վիլահէթլէր պէյնինէ սազրուտան սազրուեա իճրատ մուխապէրատ իտիլէճէք ուր։ Թէքմիլ խաթթըն պօեու սայքի 8,180 քիլօմէթրօ օլաճագ ուր։

—Խարիվ հաղրէթլերի պիր գաչ կիւնտէն Թրէբէսթէեէ մուվասըլէթ իտէճէք ուր։

—Մաղիէ միւսթէշարը Ռոդոդ պէյ Ալմանիաեա կիթմիշ ուր։

—Տէրիսատատէթ Թիճարէթ օռատը՝ Օսմ. վէ Եունան մուգավէլէսի իչին թէշքիլ օլունան գոմիսիօնա քէնտի ազասընտան Մուսթաֆա էֆ.ենի վէքիլ թայինին իթմիշ ուր։

—Վէնէտիկ սէհնիէ մատէսէսինին Թիւրքիատա տախի գազանլ վէ իճրասը իչին, խարիճիէ նազիրը հաղրէթլերինին թանթը ռիասէթինատ պիր գոմիսիօն թէշքիլ օլունմուշ տուր։

—Սէհամ պէյլիկինին ինթիխապ նիզամնամէսի՝ թարաֆը հիւքիմէթի Սէնիէտէն թասդիգ պույրուլմուշ տուր։

—Եօզկատատան Էնդարէ վէ Սամսօնա կիտէն թարիգ իւզէրինատ եէնիտէն իւչ ասքերի մէրքէզ ինչա խարիճէճէք ուր։

—Պու սէնէ Դօնեա վիլայէթինին աշար վարիտաթը 22,000լիրաեա պալիգ օլմուշ, վէ տահա զիեատէ արթաճաղը ատ մէմնուլ պուլունմուշ տուր։

—Գուրպուզդ կէչէնէ գատար Իրանատան Քէրվանա վէ Շամախմանա կէօթիւրիւլէն հուպուզաթատան բէտմի կէօմրիւք ալընմամասընա դարար վերիլմիշ ուր։

—Շիլի ճիվարընտա ինչա օլունան Համիտիէ չօճուղլար խասթախանէսինէ միլէթ վէ մէզհէպ ֆարգը խիլմէքսիզին ումուշ խասթա չօճուղլար դապուլ օլունմադատա օլուպ, խասթախանէնին թապիպլերի իսէ, ամբուլատի հաղրատատան ինթիխապ խիլմիշ ուր։ Հէր խասթալըզդն թէատվիսի իչին այրը այրը կիւն թայինին գըլընմիշ տըր։

—Եանիա վիլայէթինատ Բլաչովիցցա գարիեէսինատ պիր էշզրեա ֆըրզասը զուհուր իտիպի խապէր ալընարագ, միզատրը քեաֆի ատաքէր կէօնտէրիլմիշ, վէ ռէիսի էշզրեա Բէթրօ Նիգօլա թէպլիմ օլմագ խարէմէտլիկինատէն, թէլէֆ նամլմիշ ուր։

—Պէրլին Օսմ. սէֆիրի օլուպ, Շնճի քեաֆիպլ Բէշատ պէյ իլէ պիրլիքատէ Պէրլրատատա պուլունան թէվֆիզ բաշա Տէրիսատատէթ մուվասըլէթլէ, ազրուճա մատիէյի Հիւմանուն ազիմէթ իյէմիշ ուր։

—Սէլանիք չէհրինի էյէքթրիգ զիեասըյա թէնվիր իթմէք վէ Իզմիրատ էյէքթրիգի թրամվայար իշլէթմէք ի զրէ Ս. Ս. Պարթլէթին խիթատ իթտիկի իմթիեազլար՝ նիհայէթ միւմարէյէ վէրիլմիշ ուր։

—Էնդարէ-Պաղատատ աէմիր եօլու խաթթընն կէչէճէկի եէրլէրի թայինին իթմէք իւզրէ թէշքիլ օլունան վէ օղասատատա Էնդարէյէն եօլա չըգաճագ պուլունան Ալման գոմիսիօնը՝ Հայատար բաշա-Գոնիա խաթթը՞ մը, եօղսա Հայատար բաշա-Էնդարէ խաթթը՞ մը Պաղատատա գատար թէմտիտա օլունաճաղընը գարարլաշտրըլաճագ տըր։ Պիրինճի եօլ էքէնիճ քէսման օլուպ, Ֆրաթ վատիսինէն կէչմէքտէ ուր։ Տիկէրի իսէ, ուզուն օլուպ, տահա զիեատէ նուֆուսը չօգ օլան մանէյլերտէն կէչմէքտէ ուր։ Պու մալիումաթը եազան Պէրլինին Լօգալ Անցայիէր զաղէթասը, Պաղատատ խաթթընին ինչասը՝ 19ընճը սարընն էն պիւեիք էսէրլէրինատէն պիրի օլաճաղը կիպի, Սիւէյիշ գանալը գատար տա թիճարէթէ ֆայտէսի պուլունաճագ ուր։ Զապթիէ նազիրը Շէֆիգ պէյ էֆ. հաղրէթլերինէ մուրասատ Մէճիտի նիշանը ինան պուլյրուլմուշ տուր։

—Իսա նամ ինկ. զըրիլըսը՝ Իզմիրէ վասըլ օլմուշ, վէ Մագիլա զըրիլըսը տա ճումատա կիւնիւ օրատան հարէքէթ իթմիշ ուր։

—Շէհրիմիզէ կէլմիշ օլան գոնթ վէ գոնթէս Լօրիս Մէլիգով Տէրիսատատէթտէն հարէքէթ իթմիշլէր ուր։

—Ալմանիալը ասարը տիրիգա էրպաքընտան Մ. Լէհման՝ Խարբութա վասըլ օլմուշ տուր։

—Էվրօպատա տէմիր ֆիեսթը խսթէ գոյմուշ տուր։

—Զարէվիչին վէֆաթընտան տօլանը Թարաֆը Շանանէյէն Եունան գրալընա թասգիկէթ թէլեգրաֆը չէքիլմիշ ուր։

—Սերվէթ զաղէթասը, Պէրլինին Բոսթ զաղէթասընտան նազլէն, Մուսուլ ճիվարընտա սաքին 30,000 էրմէնիլէր իլէ 30 պէն Նեստորականլարը Դամիսլիքիլիկի դապուլ իթմէք իսթէտիքլէրինի եազմըշ ուր։

—Ճում. իրթ. սապատը Մէճլիսի վիքէլա մաղէյնի Հիւմանուն ազը իճթիմա իթմիշ ուր։

—Օսմ. պանդասը միտիր մուավինի Բանճիրի պէյ՝ բազ իրթ. կիւնիւ մալիէ նազրըզյա կէօրիլմիշ ուր։

—Շէհրիմիզէ վուրու պուլան եանկընարը էքսէրիսի սիկուրթալը պինալարատան զուհուր իթմէքտէ օլուպ, զումբանիա մէմուրլարընը՝ խանէ վէ էշեա սատիպլէրիյլէ պիրիթթիքտա, չոզ ատֆա գասատէն զունտագ պրագմասը նէթրճէսի խուսկինատէն, պու հալին էօնիւնիւ ալմադ իւզրէ, սիկուրթա գումբանիալարընա մախսուս մունմազամպիր նիզամնամէ թանզիմ խուսուսընա իրատէի սէնիէ չերէֆսաուր իթմիշ ուր։

—Մաղամը Սէրասքէրի՝ սաքէրի իտիֆորմալարընա մախսուս գումաշ իմալի իչին լազըմ կէլէն եունընն սէրիան քէնտինէ թէսլիմինի Պաղը Ալիէ իչաբ իյէմիշ ուր։

—Իսլամ մուհաճիրլէրինէ միղտարը քիֆայէտ թէսուսմուզ վէ նաֆագա իչին վէրիլմէսի Մուհաճիրին գոմիսիօնընճա գարարլաշտրըլան պուզուսատան բէսմի կէօմրիւք ալընմամասընա իրատէի սէնիէ սուսուր իթմիշ ուր։

—Սերպիա գրալը՝ Պէրլին Օսմ. սէֆիրի Թէվֆիգ բաշա-եա Վինճի բիրթպէտէն Էկլ Պան նիշանընը վէրմիշ ուր։

—Գարատաղ սէֆիրի Մ. Պաղիչ Զէթինէյէ ազիմէթի միւնասիպէթիյլէ, սէֆարէթին ումուրը իտարէսինի վէ Գարատաղլըլարընը հիմայէսինի Բուսիա սէֆարէթինէ իհալէ իթմիշ ուր։

—Մալիումաթ զաղէթասը իտարէխանէսինատ, զաղէթա իշլերինատէն մատտա տէվարիտ իսթիտալարը օլուպ տա Փիրաճատաթ իտէճէքլէրին վէ եախսոտ թայրա իլէ մուամէլէսի օլաճաղլարը իշլերի տէրիւհտէ օլունաճաղը՝ Մալիումաթ վէ Սէրվէթ զաղէթալարընա իլան իտիլմիշ իսէ տէ, էսասէն պէօյլէ չէյլերին զաղէթաճըլըզ իլէ միւնասիպէթի պուլունմատընտան, պունատան պէօյլէ էօյլէ չէյլերիւ իշթիզալ օլունմաեըզ, եալընըզ զաղէթա իշլերիյլէ մէշղուլ օլմասը՝ մէղքիւր զաղէթալար սահիպի իմթիեազընա Տանիլիէ նէզարէթինատէն իլիթար օլունմուշ տուր։

—Մահքէմէլերին քէնտի վազիֆէլերի տարիէսինատ տարիանէ հարէքէթ իթմէլերի իչին իրատէի սէնիէ սուսուր իթմիշ ուր։

—Ֆրանսա սէֆիրի Պրուսաեա կիթմիշ ուր։

—Զըգան բաղար կիճէսի Գայլօնճու գուլլուղընտա եանկընը զուհուր իտիպ, պիր էվ թէքմիլէն վէ տիկէր պիր էվ զըսմէն եանմըշ ուր։ Պու եիւզտէն իքի սիկուրթա գումբանալարը 1800 լիրա զիեանտ ուղրատմըշլար ուր։

—Իզմիրատէն եազըլըզընա կէօրէ, Մարուխանատան աղ ուղրատա Զօնանիցա քէօեիւնատ պիր գաչ մէճնուլ քիմէլէր՝ Թիճարատան պիրինին խանէսինէ կիրիպ, պիչարէկի թէլէֆ իթմիշլէր ուր։ Զապթիա՝ չիւպէնէլի 6 քիչի թութմուշ տուր։

—Գացա զըրմագտա մէշհուր օլան վէ Գահիրէյէ, Իսկէնտէրիյէ, Մարսիլիատա վէ Եունանիստանատա պիր գաչ քէրրէ մանքիմ իտիլէն Իթալիալը Բէթրօ Բէթրինօ նամ մէշհուր խըրսըզ կէչէն կիւն պիր գաչ ըէֆիզլէրիյլէ Թէլ-պաշը Թարաֆլարընտա սօլաչըլըրքէն, զապթիա Թարաֆընտան աէրատէթ իտիլմիշլէր ուր։

—Էվվէլքի սապահ Բանկալթիսի Թըրանվայ արապասը՝ 13 եաշընտա պիր գըզ չօճուղտա չըզնատըպ, գալչասընը էզմիշ ուր։

—Գալաթա սաքինէրինատէն Եանի խամինէ պիր քիմսէ, գարրսրյա 4 նէֆէր չօճուղլարընը պատմագտան ատիշ գոլըպ, պանդարը մէյտանտան գալտրրմադ իւզրէ, կէչէն ագշամ եէտիքլերի էքմէնէ զէնիր գարրշարրմըշ, վէ պիչարէլէր՝ օ կիճէսի պօղուլատուպարընտան, հէման ճիվարտան գոմիլարտան նէթիչէրէք, հէքիմ ճէպ խապմիշ, վէ պիրմուայինէ պէհիրլէնմիշ օլարգ լարը անլաչըլմիշ ուր։ Խապիսին պիր քիւչիք չօճուղտա, խանի բէտէրինին՝ իլք ագշամը էքմէնէ պիր չէյ գաթարընը կէօրմիշ օլարագ, զապթատա թէվկիքի խապմիշ ուր։

—Թօղատատա Քեապէս Մէսճիտ մահալլէսինատ յունիսին 19ընճը կիճէսի Կէօքպաշ օղլու Մանուէլին խանէսինատէն եանկին զուհուր խապ, 14 խանէ վէ պիր խան թէքմիրէն, վէ տիկէր պիր խանդն 11 օտալարրյա 1 սիւքքան վէ 11 խանէ գրամէն եանմըշ ուր։

—Իսկէնտէրիէտ տիւն եամուրճագտան պիր քիչի թութուլմուշ, վէ էսկիլէրտէն պիրի վէֆաթ իթմիշ ուր։

Մայիս 2սէն յուլիս 17հէ գատար չէհրի մէղքիւրտէ եամուրճագտան 72 վուգուաթ վէ 29 վէֆիեաթ օլմուշ տուր։

ՄՈՒՀԱՃԻՐԼԷՐԻ ԻԵԱՆԷԹԷՆ ՌՈՒԼ ԲԷՍՄԻ ՃԷՏՎԷԼԻ

Թանիլի Տէրիսատատէթտէ Մալիէ նէզարէթինին վէ Թաշրաարատա Տէֆթէրատարլըզլարը նէզարէթլերի ալթընտա օլարագ, մուհաճիրլէր իսքեանընա գարշըլըգ թութուլմագ վէ հիւքմիւ՝ իքի սէնէնէ միւնհասըր օլմագ իւզրէ, պու քէրրէ իեանէ սուրէթինտէ ինտաս օլունան բուլուն թաթպիգ օլունաճաղը մատտէլերի միւթէզամմին ճէտվէլ ուր.

Նուֆուս թէզքիրէլերի՝ 1 զչ., եօլ թէսքիրէլերի, բասաբորթ, բրոթէսթօ վէ չէհպէնտէրխանէլերատէն վէրիլէն էվրագտան 1 զչ., իլմու խապերլէր՝ 1 զչ., արզուհալար՝ 1 զչ., հուգուգ իլամլարը՝ 10 զչ., մուգավէլէնամէլէր՝ 5 զչ., հէօճճէթլէր՝ 10 զչ., թարու սէնէտաթը՝ 20 բարա., սէնէտաթը ատիէ, էմրէ մուհարրէր սէնէտ, բօլիսալար, պօրտրօլար, չէքլեր, գօնօշիմէնթօլար, եիւք սէնէտի կիպի էլեկտրիք բուլա թապի ատտ օլունան թիւճճար էվրագընընն հէր 10,000 զչ.ըզընտան 1 զչ., մէսալիհի զապթիէեէ վէ իմթիեազլարա միւթէալլիգ օլարագ, Շուրայ տէվլէթտէն վէրիլէճէք մազպաթալարտան 20 զչ., 1000 զչ. վէ օնտան եօղարը օլան մաաշ սէնէտալերինին պէհէր 1000 զչ.ը իչին 1 զչ., սաբիր տաիրէլերտէն չոխսի իշլերէ տաիր վէրիլէն մազպաթալարտան չիմտի ալընմադա օլան բուսուսընն պիր նըսֆը՝, մատէն արամագ իշլին վէրիլէն բուխարանամէլերի՝ 100 զչ., մաթպու քիթապ վէ բիսալէլեր բուխարանամէլերի՝ 10 զչ., ֆոթոբարարատան՝ 20 բր., հշնատ թիւճճարիէ վէ դաթիէ իշլին կէօմրիւքլերատէն հասպի օլարագ վէրիլէն կատ թէզքիրէլերինատէն 20 բարա, կէօմրիւքլերատէն վէրիլէն մագզուզ սէնէտաթընտան 20 բր., էմլաքընն ֆէրաղ վէ ինթիզալինատ 25,000է գատար զրյմէթի օլանլար միւսթէսնա օլմագ իւզրէ 25,000ատէն 100,000է գատար զրյմէթի օլանլարատան մագթուէն 10 զչ., 100,000 զչ.տան եօղարը օլանլար իչին քէզա մագթուէն 20 զչ., բուխարանը բէսմի իլէ թէէսիս օլունաճագ ֆաբրիգալար վէ սաբիր սէնատ խանէլերատէն 1էր լիրա, պա ֆէրմանը ալի իհալէ օլընաճագ մատէն իմթիեազլարընն ֆէրմանը ալիլերինին հիյնի իթաբընտա տէրճէճի ճէտամէթ վէ սէրվէթինէ կէօրէ պիր տէֆտանա մախսուս օլարագ 100 լիրատան 150 լիրաեա գատար։

Պունտան պէօյլէ թէէսիս օլունաճագ իմթիեազլը գումբանիալարը՝ սէրմաեէլէրինատէն 1000տէ եարբմ.

—Պանաբրմա վէ Էսկիշէհիրէ էվվէլքի կիւն 190 Իսլամ մուհաճիրի կէօնտէրիլմիշ ուր։

—Հալգալը զերաաթ մէքթէպլինտէն պու սէնէ իքմալ իլէ չըգան չակիրտան իչինտէ Իզմիրլի Յովհ. էֆ. Գավէզեան վէ Թրապիզոնլը Մկրտիչ էֆ. Խանլեան նամընտա իքի էրմէնի պուլունմուշ տուր։

—Հանիտատ Ճում. իրթ. կիւնիւ պիր արպէտա վուրու պուլուպ, եարալանանլարտան պիր Ծրանսրզ իլէ պիր Իթալիալը վէֆաթ իթմիշլէր ուր։

—Պունտան պէօյլէ իզտիհաճ իլմ ու խապէրլէրինին, նուֆուս թէզքիրէլերի իչին օլուրզու կիպի, պիրա իճրէթ վէրիլմէսի Շուրայ տէվլէթճէ զարարկիր օլմուշ տուր։

—Գարատաղ բրէնսի թարաֆընտան՝ Գոսովա վալիսի Հաֆըզ Մէհէմմէտ բաշա-եա վէ Գարատաղ հուտուտու Օսմ. գոմիսէրի Սատաֆտտին բաշա-եա Վինճի բիրթպէտէն Տանիլօ, վէ Եունան հիւքիմէթի թարաֆընտան՝ Վիէննա Օսմ. սէֆարէթի պաշ քատիպի Հանրի պէյ Ցիւնճիւ բիրթպէտէն Յովէար նիշանլարը վերիլմիշ, վէ զատուլինէ տաիր միւատատէի սէնիէ երզան պուլուրմուշ տուր։

—Գարատաղ բրէնսի Տանիլօնուն բէսամի իզտիվաճընտա հաղը պուլունմադ իւզրէ միւիր Շաքիր բաշա իլէ միրալայ Թէվֆիկ պէյ Զէթինէյէ վասըլ օլմուշլար ուր։

—Պու կիճէ Մէվլուտ օրմագ միւնասիպէթիյլէ ճամի վէ մէսճիտ մինարէլէրինատ վէ արզու իտէնլէրին խանէլէրինատ գանտիլ տօնանմասը իճրա, վէ աղշամ էզանընտան պայլաճարագ ֆէրատսը կիւն էօյլէնէ գատար մէվզրի մախսուսէտէն պէշ նէօպէթ թոր աթըլարագ իճրատ չէհրի ամն օլունճաղը բէսմէն իլան օլունմուշ տուր։ Պու վէսիլէ իլէ հապոխանէի ումումիտէքի մանգուսլարտան միւտատէթի մանգուսիէթլերինին իչտէ իքի զըսմընը իքմալ իթմիշ օլան վէ 50սի էրքէք վէ 2սի գատըն պուլունան մանգուսլարը տէֆթէրի Զապթիէ նէզարէթինատէն Ատլիէ նէզարէթինէ կէօնտէրիլմիշ ուր։

—Ճումատա կիւնիւ Բուսիա սէֆիրի Մ. Զինովիէվ՝ հուզուրը Շանանէյէ գապուլ օլունարզընտա, եէնի ատաչէ մինիստր Մ. Ռէթզօվու վէ Թէրէյ նամ մանէթ վաքուրընն գոմանտանէրը թագտիմ էյլէմիշ ուր։ Սապգ ատաչէ միլիթէր՝ Տէրիսատատէթտէն հարէքէթի միւնասիպէթիյլէ, Զաթը Շանանէյէ բէսմի վէսաեը իյֆա իթմիշ, վէ 2նճի Մէճ. վէ Իմթիհաղ նիշանլարը-յա թալիթի պույրուլմուշ տուր։ Պատէհու Զաթը հաղրէթի Բատիշահի՝ Մ. Զինովիէվ իլէ խուսուսի պիր միւլագատ պուեուրմուշ, վէ պու միւլագատտա մաղէյնի Հիւմանուն պաշ թէրճէմանը Միւնիր բաշա վէ սէֆարէթին 2նճի թէրճէմանը Մ. Մայդով հաղը պուլունմուշլար տըր։

—Եէվմի մէղքիւրտէ Զաթը Շանանէ՝ Գարատաղ սէֆիրի Մ. Պաղիչ հուզուրը-նա գապուլ պուեուրտըլարընտա, Գարատաղ վէլիի անը բրէնս Տանիլօնուն իզտիվաճը միւնասիպէթիյլէ, բրէնս Նիզօլա թէպրիքեաթը Շանանէյէրինի թէպլիղ իթմէսինի թավսիէ իյէմիշլէր ուր։

—Փօնեանդն բէսմի զաղէթասը՝ Պաղատատ սէֆիրը եօլունտան պանսալ, տիեոր քի, պու եօլուն ինչասը՝ Թիւրքիա թիճարէթինին սէպլէպի թէրագզըսը օլաճագ, վէ Ֆէրաթ իլէ Տէճլէ վատիէրի մանուլաթընը՝ մէրքէզլէրէ նագլ իթտիրէճէք ուր։ Իչպու խաթթըն ինչասը իչին 240,000,000 ֆր., եանի պէհէր քիլօմէթրօեա 190,000ֆր. սարֆ իտիլէճէք, վէ սէվլէթի Ատլիէ՝ թէմինաթ ադէնի մագամընտա սէնէվի 23 միլեոն ֆր. թէկտիլ իտէճէք ուր։ Իչպու խաթթըն ֆէնտի հարպճա տա պիւեիք էհէմմիեէթի վար ուր, չինքի բահանաթ իլէ տահիլի վիլահէթլէր պէյնինէ սազրուտան սազրուեա իճրատ մուխապէրատ իտիլէճէք ուր։ Թէքմիլ խաթթըն պօեու սայքի 8,180 քիլօմէթրօ օլաճագ ուր։

—Խարիվ հաղրէթլերի պիր գաչ կիւնտէն Թրէբէսթէեէ մուվասըլէթ իտէճէք ուր։

—Մաղիէ միւսթէշարը Ռոդոդ պէյ Ալմանիաեա կիթմիշ ուր։

—Տէրիսատատէթ Թիճարէթ օռատը՝ Օսմ. վէ Եունան մուգավէլէսի իչին թէշքիլ օլունան գոմիսիօնա քէնտի ազասընտան Մուսթաֆա էֆ.ենի վէքիլ թայինին իթմիշ ուր։

—Վէնէտիկ սէհնիէ մատէսէսինին Թիւրքիատա տախի գազանլ վէ իճրասը իչին, խարիճիէ նազիրը հաղրէթլերինին թանթը ռիասէթինատ պիր գոմիսիօն թէշքիլ օլունմուշ տուր։

—Սէհամ պէյլիկինին ինթիխապ նիզամնամէսի՝ թարաֆը հիւքիմէթի Սէնիէտէն թասդիգ պույրուլմուշ տուր։

—Եօզկատատան Էնդարէ վէ Սամսօնա կիտէն թարիգ իւզէրինատ եէնիտէն իւչ ասքերի մէրքէզ ինչա խարիճէճէք ուր։

—Պու սէնէ Դօնեա վիլայէթինին աշար վարիտաթը 22,000լիրաեա պալիգ օլմուշ, վէ տահա զիեատէ արթաճաղը ատ մէմնուլ պուլունմուշ տուր։

—Գուրպուզդ կէչէնէ գատար Իրանատան Քէրվանա վէ Շամախմանա կէօթիւրիւլէն հուպուզաթատան բէտմի կէօմրիւք ալընմամասընա դարար վերիլմիշ ուր։

—Շիլի ճիվարընտա ինչա օլունան Համիտիէ չօճուղլար խասթախանէսինէ միլէթ վէ մէզհէպ ֆարգը խիլմէքսիզին ումուշ խասթա չօճուղլար դապուլ օլունմադատա օլուպ, խասթախանէնին թապիպլերի իսէ, ամբուլատի հաղրատատան ինթիխապ խիլմիշ ուր։ Հէր խասթալըզդն թէատվիսի իչին այրը այրը կիւն թայինին գըլընմիշ տըր։

—Եանիա վիլայէթինատ Բլաչովիցցա գարիեէսինատ պիր էշզրեա ֆըրզասը զուհուր իտիպի խապէր ալընարագ, միզատրը քեաֆի ատաքէր կէօնտէրիլմիշ, վէ ռէիսի էշզրեա Բէթրօ Նիգօլա թէպլիմ օլմագ խարէմէտլիկինատէն, թէլէֆ նամլմիշ ուր։

—Պէրլին Օսմ. սէֆիրի օլուպ, Շնճի քեաֆիպլ Բէշատ պէյ իլէ պիրլիքատէ Պէրլրատատա պուլունան թէվֆիզ բաշա Տէրիսատատէթ մուվասըլէթլէ, ազրուճա մատիէյի Հիւմանուն ազիմէթ իյէմիշ ուր։

—Սէլանիք չէհրինի էյէքթրիգ զիեասըյա թէնվիր իթմէք վէ Իզմիրատ էյէքթրիգի թրամվայար իշլէթմէք ի զրէ Ս. Ս. Պարթլէթին խիթատ իթտիկի իմթիեազլար՝ նիհայէթ միւմարէյէ վէրիլմիշ ուր։

—Էնդարէ-Պաղատատ աէմիր եօլու խաթթընն կէչէճէկի եէրլէրի թայինին իթմէք իւզրէ թէշքիլ օլունան վէ օղասատատա Էնդարէյէն եօլա չըգաճագ պուլունան Ալման գոմիսիօնը՝ Հայատար բաշա-Գոնիա խաթթը՞ մը, եօղսա Հայատար բաշա-Էնդարէ խաթթը՞ մը Պաղատատա գատար թէմտիտա օլունաճաղընը գարարլաշտրըլաճագ տըր։ Պիրինճի եօլ էքէնիճ քէսման օլուպ, Ֆրաթ վատիսինէն կէչմէքտէ ուր։ Տիկէրի իսէ, ուզուն օլուպ, տահա զիեատէ նուֆուսը չօգ օլան մանէյլերտէն կէչմէքտէ ուր։ Պու մալիումաթը եազան Պէրլինին Լօգալ Անցայիէր զաղէթասը, Պաղատատ խաթթընին ինչասը՝ 19ընճը սարընն էն պիւեիք էսէրլէրինատէն պիրի օլաճաղը կիպի, Սիւէյիշ գանալը գատար տա թիճարէթէ ֆայտէսի պուլունաճագ ուր։ Զապթիէ նազիրը Շէֆիգ պէյ էֆ. հաղրէթլերինէ մուրասատ Մէճիտի նիշանը ինան պուլյրուլմուշ տուր։

—Իսա նամ ինկ. զըրիլըսը՝ Իզմիրէ վասըլ օլմուշ, վէ Մագիլա զըրիլըսը տա ճումատա կիւնիւ օրատան հարէքէթ իթմիշ ուր։

—Շէհրիմիզէ կէլմիշ օլան գոնթ վէ գոնթէս Լօրիս Մէլիգով Տէրիսատատէթտէն հարէքէթ իթմիշլէր ուր։

—Ալմանիալը ասարը տիրիգա էրպաքընտան Մ. Լէհման՝ Խարբութա վասըլ օլմուշ տուր։

—Էվրօպատա տէմիր ֆիեսթը խսթէ գոյմուշ տուր։

—Զարէվիչին վէֆաթընտան տօլանը Թարաֆը Շանանէյէն Եունան գրալընա թասգիկէթ թէլեգրաֆը չէքիլմիշ ուր։

—Սերվէթ զաղէթասը, Պէրլինին Բոսթ զաղէթասընտան նազլէն, Մուսուլ ճիվարընտա սաքին 30,000 էրմէնիլէր իլէ 30 պէն Նեստորականլարը Դամիսլիքիլիկի դապուլ իթմէք խսթէտիքլէրինի եազմըշ ուր։

—Ճում. իրթ. սապատը Մէճլիսի վիքէլա մաղէյնի Հիւմանուն ազը իճթիմա իթմիշ ուր։

—Օսմ. պանդասը միտիր մուավինի Բանճիրի պէյ՝ բազ իրթ. կիւնիւ մալիէ նազրըզյա կէօրիլմիշ ուր։

—Շէհրիմիզէ վուրու պուլան եանկընարը էքսէրիսի սիկուրթալը պինալարատան զուհուր իթմէքտէ օլուպ, զումբանիա մէմուրլարընը՝ խանէ վէ էշեա սատիպլէրիյլէ պիրիթթիքտա, չոզ ատֆա գասատէն զունտագ պրագմասը նէթրճէսի խուսկինատէն, պու հալին էօնիւնիւ ալմադ իւզրէ, սիկուրթա գումբանիալարընա մախսուս մունմազամպիր նիզամնամէ թանզիմ խուսուսընա իրատէի սէնիէ չերէֆսաուր իթմիշ ուր։

—Մաղամը Սէրասքէրի՝ սաքէրի իտիֆորմալարընա մախսուս գումաշ իմալի իչին լազըմ կէլէն եունընն սէրիան քէնտինէ թէսլիմինի Պաղը Ալիէ իչաբ իյէմիշ ուր։

—Իսլամ մուհաճիրլէրինէ միղտարը քիֆայէտ թէսուսմուզ վէ նաֆագա իչին վէրիլմէսի Մուհաճիրին գոմիսիօնընճա գարարլաշտրըլան պուզուսատան բէսմի կէօմրիւք ալընմամասընա իրատէի սէնիէ սուսուր իթմիշ ուր։

—Սերպիա գրալը՝ Պէրլին Օսմ. սէֆիրի Թէվֆիգ բաշա-եա Վինճի բիրթպէտէն Էկլ Պան նիշանընը վէրմիշ ուր։

—Գարատաղ սէֆիրի Մ. Պաղիչ Զէթինէյէ ազիմէթի միւնասիպէթիյլէ, սէֆարէթին ումուրը իտարէսինի վէ Գարատաղլըլարընը հիմայէսինի Բուսիա սէֆարէթինէ իհալէ իթմիշ ուր։

—Մալիումաթ զաղէթասը իտարէխանէսինատ, զաղէթա իշլերինատէն մատտա տէվարիտ իսթիտալարը օլուպ տա Փիրաճատաթ իտէճէքլէրին վէ եախսոտ թայրա իլէ մուամէլէսի օլաճաղլարը իշլերի տէրիւհտէ օլունաճաղը՝ Մալիումաթ վէ Սէրվէթ զաղէթալարընա իլան իտիլմիշ իսէ տէ, էսասէն պէօյլէ չէյլերին զաղէթաճըլըզ իլէ միւնասիպէթի պուլունմատընտան, պունատան պէօյլէ էօյլէ չէյլերիւ իշթիզալ օլունմաեըզ, եալընըզ զաղէթա իշլերիյլէ մէշղուլ օլմասը՝ մէղքիւր զաղէթալար սահիպի իմթիեազընա Տանիլիէ նէզարէթինատէն իլիթար օլունմուշ տուր։

—Մահքէմէլերին քէնտի վազիֆէլերի տարիէսինատ տարիանէ հարէքէթ իթմէլերի իչին իրատէի սէնիէ սուսուր իթմիշ ուր։

—Ֆրանսա սէֆիրի Պրուսաեա կիթմիշ ուր։

—Զըգան բաղար կիճէսի Գայլօնճու գուլլուղընտա եանկընը զուհուր իտիպ, պիր էվ թէքմիլէն վէ տիկէր պիր էվ զըսմէն եանմըշ ուր։ Պու եիւզտէն իքի սիկուրթա գումբանալարը 1800 լիրա զիեանտ ուղրատմըշլար ուր։

—Իզմիրատէն եազըլըզընա կէօրէ, Մարուխանատան աղ ուղրատա Զօնանիցա քէօեիւնատ պիր գաչ մէճնուլ քիմէլէր՝ Թիճարատան պիրինին խանէսինէ կիրիպ, պիչարէկի թէլէֆ իթմիշլէր ուր։ Զապթիա՝ չիւպէնէլի 6 քիչի թութմուշ տուր։

—Գացա զըրմագտա մէշհուր օլան վէ Գահիրէյէ, Իսկէնտէրիյէ, Մարսիլիատա վէ Եունանիստանատա պիր գաչ քէրրէ մանքիմ իտիլէն Իթալիալը Բէթրօ Բէթրինօ նամ մէշհուր խըրսըզ կէչէն կիւն պիր գաչ ըէֆիզլէրիյլէ Թէլ-պաշը Թարաֆլարընտա սօլաչըլըրքէն, զապթիա Թարաֆընտան աէրատէթ իտիլմիշլէր

ՉԻՉԷՔՃԻ ԳԱՏԸՆ

Կապրիէլ. — Բէաէրիմի թանրեանլար՝ անդն թէվէճճիւհ վէ հիւրմէթլէ լանըզ օլտուզունու պէեան իթմէքտէ տիրլէր։ Տիւնեատա, բէաէրիմ, էն նամուսլու, էն չալըշզան ատէմլէրտէն պիրի օլուպ, եալընըզ վալիտէմ վէ պէնիմ իչլն եաչամագտա տըր։ օ չայանը իթհամ օլաճագ հիչ պիր հարէքէթտէ պուլունմուչ օլամազ։ Բէնտիսինի իթհամ իտէնլէր՝ ինթիրա իտիեօրլար... Բէաէրիմ՝ պիր կանըշըզա... պիր պէապախթըզա զուրպան տըր։

Միւսթանթիզ. — Մատմազէլ, պէնիմ արդում տա պու ճինէթին իսպաթ օլունմասը տըր։ Էկէր թանզզդաթըմըն նէթիճէսինտէ, պիւեիւք պիր գապտանթը օլտըզը հէր թարաֆտան զանն իտիլէն բէաէրինիզին պիտուչլուզու թէպէյիւն իտէրսէ, քէնտիմի պուսթիկար սահաճաղըմ։

— Էֆէնտիմ, թէքրար սիզէ եէմին իտէրիմ քի, բէաէրիմ զապտանթը տէյիլ տիր։

— Մատմազէլ, սիզի իսթինթաղ իտէճէիմ. պաշլանօրում — Իսմինիզ նէ՞ տիր։

— Կապրիէլ Բըմի։

— Գո՞չ եաշընտասընըզ։

— Օն տօղուզ։

— Սէնտաթընըզ նէ՞ տիր։

— Զիչէքճի։

— Նէ՞բէտէ տօղմուչսունուզ։

— Բարիտէ։

— Ախզ ու կիրիֆթ վաղրասընտան պիր կիւն էվվէլ վալիտէնիզ՝ բէաէրինիզի կէօրմէք իւզրէ Ժուանվիլ կիթտիկինտէ, պէրապէրինտէ պուլունմուչսունուզ։

— Էվվէլթ էֆէնտիմ... վէ օ կիւնիւ բէք քէյֆլի իտիք... Ա՜հ, էկէր պիլսէ իտիք ... էկէր քէչֆ իտէպիլսէ իտիք...

— Բէնտիսինէ էլպիսէ կէօթիւրտիւնիզ, տէյի՞լ մի։

— Էվվէլթ էֆէնտիմ, քէնտիսինէ վէ տօսթու Մ. Բօլ Ժիրէեէ չամաչը կէօթիւրտիւք։— Մ. Բօլ Ժիրէ տէ, բէաէրիմ կիպի ֆէնալըզ հաբամանան պիր քիմսէ տիր։

— Բէաէրինիզ վէ էֆէնտիսի թարաֆընտան պիր սիրարըզը օլան Բօլ Ժիրէ իլէ Նօժանա կիթտինիզ, տէյի՞լ մի։

— Էվվէլթ էֆէնտիմ։

— Նէ՞բէտէ թատամ իթտինիզ։

— Բանաչ-վու տէ Բէչէօր նամ լօզանթատա։

— Սաաթ դաչտա՞ պու լօզանթատան մուֆարադաթ իթտինիզ։

— Սաաթ օնու եիրմի տաղըզա կէչէրէք։

— Բարիսէ ավտէթ իթմէք իչի՞ն մի։

— Էվվէլթ էֆէնտիմ։

— Եէմէք վաղթը բէաէրինիզ չօղ իչի՞ մի։

— Միւթատընտան չօղ զիեատէ իչտի, զիրա քէնտիսի իչիլիէ ասլա միւպթէլա տէյիլ տիր։

— Նէհաեէթ սէրիւոյ իտի։

— Պիր սղ... քէյֆլի իտի...

— Նի՞չին սիզի Նօժան ըսթաբիօնունա կէօթիրմէտի։

— Վալիտէմ իտթէմէտի։

— Սահի՞ն վալիտէ՞ն մի իտթէմէտի։

— Զանն իտէրիմ... պէլքի տէ Բօլ Ժիրէ պունա մանի օլտու։

— Տանա զիեատէ Բօլ Ժիրէ մանի օլմուչ օլմասընն։

— Պունու թէէմին իտէմիմ։

— Տիկէրինի տէ թէէմին իտէմզսինիզ, տէյի՞լ մի։

— Խայր էֆէնտիմ... վալիտէմ վէ պէն աճէլէ իտիեօրտուզ... Սօն Բրէնի գաչբրբրմ տէյի գօրզմադտա իտիմ... հէյ հալտէ իրթէսի սապահ էրքէն իշ եէրիմտէ պուլունմալը իտիմ։

Պիր սանիէ գատար միւսթանթիզ տալկընա տուրատու։ Կապրիէլ տէ էնտիչէ իլէ մէրզումա պադմագտա իտի։ Նակահ Ֆիլիբ՝

— Ժուանվիլտէն Նօժանընն տէօրթ եօլ աղզընա գատար նէ՞ գատար վազրթատա կիթմիչ օլտուզունուզու խսթըրլա՞ըմըսընըզ, տէյի սօրատու։

— Էվվէլթ էֆէնտիմ... լուչ չարեէք սաաթտա։

— Տօղրո՞ մու։

— Էվվէլթ էֆէնտիմ, պունա պաղընըզ նա՞սըլ էմինիմ։ Տէօրթ եօլ աղզընա կէլտիկիմիզտէ, Մ. Բօլ Ժիրէ սաաթընա պաղըպ «մատամլար, սիզ պիզիմէ օլտուզունուզ իչին եօլտա էքէեիճէ կէճիքտիք, լաքին Բըմի վէ պէն Ժուանվիլէ ավտէթիմիզտէ եարըմ սաաթտան զիեատէ վազրթ կէչիրմէկեէճեիզ» տէտի։

— Բօլ Ժիրէ պունու տէտի՞ մի։

— Էվվէլթ էֆէնտիմ. պու սէօզիւ ընք էնի խսթըրմատա տըր։

— Քեաթիպլ էֆէնտի, մատմազէլին պու սէօզիւնիւ զայտ իտին. պիր քէլիմէ պիլէ թէպտիլ իթմէնին, զիրա պու սէոզ զանէթ էհէմմիեէթլի տիր։

Կապրիէլ, պիւթիւն ադասըյա տիթրէմէեէ պաշլատը։

Պիչարէնին զալպինի եէնի պիր իզթիրապ թաղեիզ իթմէքտէ օլուպ, Ֆիլիբին եիւզիւնտէ իսէ, էսէրը մէսէրլէթ հուսուլէ կէլտի։ Զէվալը զղճըզղ՝ տիւչիւնմէեէրէք, բէաէրինի զապտանթը կէօսթէրէպիլէճէք պիր իֆատէտ պուլունմուչ օլտու։ Իսթինթաղը իսթիամընտա, Ֆիլիբ,

— Մատմազէլ, իմզալանը, տէտի։

— Ցագաթ բէաէրի՞մ։

— Բէաէրինի՞զ մի, բէք էյի, նէ՞ օլտուն։

— Աղատ իթմէեէճէքմիսինիզ։

— Մուհաքէմէսինէ պէքլէեէճէք տիր։

— Մուհաքէմէսինէ՞ մի... Ֆագաթ սիզէ եէմին իթտիմ, եէնէ եէմին իտէրիմ քի բէաէրիմ զապտանթսըզ տըր։

— Լաքին անընն զապտանթսըզ օլտըղընա տտիր պանա հիչ պիր իսպաթ կէօսթէրմէտինիզ։

— Ցագաթ բէաէրիմն հապսխանէտէ թէվզզիֆ իթմէք՝ անը թէքմիլէն մանվ իյլէմէք տիր։ Պու մուամէլէ՝ մուհաքէմէ զէմանընա տէկէն, բէաէրիմի, էն տէհլիէթլի, էն ֆէնա չիւպհէ թահթընտա պուլունտուրմազ տըր։

— Էյիմտէն պիր չէյ կէլմէզ։

— Պիզի տէ, վալիտէմի վէ պէնի տէ մանվ իթմէք տիր։ Զարուրէթէ վէ մէյեուսիեէթէ տիւչար զըլմազ տըր. տտէթա էօլտիւրմէք տիր։ Զաթէն հէր եէրտէ պիզի բարմագլա էչօսթէրիեօրլար։ Զալըշըզըմ եէրտէն պէնի բէզալէթէ եօլա զոյտուլար։ Իչ իչին միւրաճաաթ իթտիկիմ եէրլէրին քեաֆֆէսինտէն պէնի թարտ իթտիլէր։ Պէնիմ իչին պու թահդիրաթըն էհէմմիեէթի օլմահըզ, պունլարա թէհամմիւլէ ճէսարէթիմ վար տըր... Լաքին վալիտէմ, պիչարէ վալիտէմ պունտան տօղատը վէֆաթ իտէճէք տիր։ Ա՜հ, էֆէնտիմ, սիզի սէվէն վէ սիզին թարաֆընընզդան տտսէվիլէն ֆամիլեանընզ նամընա պիզի ճընընն... բէաէրիմի պիզէ իհատէ իտին... կէօրէճէքսինիզ քի սիզին իչին նէ՞ զատար խայր տուտսը իտէճէկիզ։

Պու արա պիչարէ զըզճըզաղ տիզ իւզերինէ կէլէրէք, հէօնկիւր հէօնկիւր ազլամազտա, վէ էլլէրինի բէճա եօլունտատ Ֆիլիբ տը Բէրվէնէ տօղրու ուզաթմագտա իտի քի, օլ էսնատէ անընն տտ գուլագ թօզլարընը սօսադ պիր թէր ըսլաթմըշ իտի։

Օ ալչադ հէրիֆ իսէ, քէնտի քէնտիսէ,

— Պու պիր էօմիւր մուհարէպէսի տիր քի տէվամ իտիեօր։ Հէր նէ օլսա. պէն քէնտիմի գուրթարմագլըզըմ իչին պուն ալարըն ճիւմէսի մանվ օլմալը տըր, տէյի տուչիւնմէքտէ իտի։

(Տէվամի)

ԲԱՒԱՐԱՆ ՃԱՆԱՐՐՆԸՆ ՆԱՐՏԸՄԸՆԱ ՍՈՒՆՈՒԼՄՈՒԾ

ՆՈՅԵՄԲԵՐ ԱՅԸ

Պիր խայլի ավնատանա առալարը վէ կնէլէ նատիհաթլարը հազի օլան իլպու քիմնատ, էնգարէ եապիսկոպոս միւՇ. վէֆա Առաքելեան Կարապետ վրդ. Թարաֆընտան Ֆրանսըզճատան Թիւրքճէ թէրճէմէ իտիլմիչ, վէ պու քերրէ միթէհաթզանը ըչհապինիմիզտէն Զըրաղեան Յովհաննէս վրդ. վասրթասըլա թապ իթտիրիլմիչ տիր։

Պիւեիւք քիչիք հէր տինտար քիմսէ իչին սրուենմատա լանըզ օլան պու քիթապը ալմաք իսթէնիլէր՝ մաթպաատըզա միրաճաաթ իտէպիլիրլէր։

ՊԱՆԴ ԼՄԲԷՐԻԱԼ ՕԹՈՄԱՆԸՆ

ԱՆՕՆԻՄ ՇԻՐԲԷԹԻ

Սերմաեէսի 10,000,000 լիրա տըր

Շիրբէթին իտարէսի Գալաթատա տըր։

Իսթանպօլտա եէնի ճամ մէյտանընտա, վէ Գէյօղլունտա Տօղրու եօլտա 206 նումէրօրու ատրէստէ պիրէր չիւպէսի վար տըր։

Լօնտրա վէ Բարիստէ պիրէր պաշճա իտարէխանէսի մէվճուտ ատըր։

(ՇԻՒՊԷԼԷՐ)

Ատալիա,	Ատանա,	Այտընը
Հալէպ,	Իսկէնտէրիէ,	Էսքիշէհիր,
Էնգարէ,	Կարասու,	Կէյրութ,
Պրուսա,	Շամ,	Գոնիա,
Լարնակա,	Դահիրէ,	Մէրսին,
Միտիլի,	Ուշակ,	Ֆիլիպէ,
Բօրսահիտ,	Բուստուզ,	Սէլանիք,
Սամսուն,	Իզմիր,	Սոֆիա,	Թրապիզոն։

Գանգը Օսմանի, թահվիլաթ վէ եա պանա միւամալէ էվրաղ տէրսղիթօ իտիլէսի մուգատիրինտէ, մուտչէն վատէ իլէ էֆ եա հիսսաբը ճարի իւզրէ ազէ իզրաղ, վէ ակնատաթը թիւճարիեէ բաղանմօ, վէ մէմալիքի Շահանէ իլէ մէմալիքի էճնէպիեէնին պաղըճա չէհիրլերի իւզրինէ չէք, բուլիչա վէ դրէտի սէնէտլերի վէ թէկէրաթ էմրլերի քէշիտ վէ հիսսաբը ճարի քէչատա վէ թահվիլաթ իլէ պէգըյմէթ եէնա վէ մէմալիքի Շահանէ վէ ճէմալիքի էճնէպիեէտ զուրան վէ սէնէա թահսիլ, պօրսա էմրլերի իթրա, վէ մէսրիքանաթ իլթիրա վէ Ֆիրուզա իտիլ։

Գանտան պաչղա պի, սէնէ վատէ իլէ եիւզատ 2 պչ., 6 այլազ վատէ իլէ եիւզատ 1 պչ. վէ 3 այլազ վատէ իլէ եիւզատ 1 Ֆարիզ իլէ ազէ գապուլ իտէր։

Իսթանպօլ չիւպէսի, պալատ պէնան օլանտա մուամէլաթատան պաչղա, էմրատա իւզերինէ ազէ իզրաղ էյլէտիկէ կիպի, էմանէթլէն վէ նարուտ սահէնէ թէվտի օլանտան էչատ թիւճարիեէի տարիի զապուլ իտէր։

Գէյօղլու չիւպէսի՝ էմրատա մուամէլաթը միւաթէնատ օլմագ իւզրէ, նօղարըճատ զիրր օլանտան սիլ ճիւմէ մուամէլաթը կիֆա, վէ պունատան պաչղա Վիլ տը Բարի. Բուսէլի չըմնաբֆէր թահվիլաթը, նատան պանգասը, Բանատա վէ սարէ կիպի բինանչ օլու թահվիլաթընա տարր ախզ ու իչնա մուամէլաթընը իրրա էյլէր։

Իսթանպօլ վէ Գէյօղլու չիւպէսի՝ Բուսէլի չըմնաբֆէր թահվիլաթը բրուսէլի տարի Ֆիրուզի վէ պանգասընի մէմալիքի Շահանէ իլէ Գուլիարիսթանատաքի չիւպէսիրինին քեաֆֆէսի կիպի վէ 50 լիրանա զատար օլմագ իւզրէ 100տէ 3 Ֆարիզ մուգատիլինտէ հիսսաբը ճարի իլէ ազէ գապուլ իտէրլէր։

Ընդ հիսսաբը ճարիլիրէ թէէմինաթ օլմագ իւզրէ Օսմանլը պանգասը 100 տէ 3 պչ. Ֆայիզլէ Ֆրանսա. վէ եիւզատ 3 Ֆայիզլի Ամանիա ավէլթի էհտարընտան այնի զըյմաթտէ պիր միգտար թարիհ իթմիչ տիր քի, իչպու էհտամ թէվտի օ. Օուլնան ազչեեէ քէֆալէթ օլարագ այրըճա պիր տօսիեատ սագլը պուլունմագտա տըր։ Թէվտի օլունան ազչեեին միգտարը տրթաբզճա, թէէմինաթ ազչէսինին տէ միգտարը արթար։

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՄԸ

Սալը 6 Յուլիս

Դօնսօլիտ աչլտաը	Լ. Օ.	25	10
Բուսէլի չըմնաբֆէրի	Ֆրգ.	127	
Օսմանլը պանգասը	Ի. Լ.	11	75
Դրլտի Ժէնէրալ Օթօման	Օ Լ.	2	30
Զիրաաթ պանգասը	»	8	18
Օմ. Սիկուրթա գումբ.	»	4	30
Սօս. Օթ. Շանժ է Վալ.	»	2	
Թրամվայ թահվիլաթը	Ֆր	630	
Տէրգօս սու գումբանիասը		304	
Տէրիսատէթ Մրիսթամ		482	

ԱԳՉԷ ՖԻԵԱԹԸ

Մէճիտի՝ կիւմիւշ		108	
Մէթալիք		98	
Եիրմի Ֆրանգլէզ		87	17
Ինկիլիզ Լիրասը		110	04
Բօլ էմբէրիալ		90	25
Քեաղըտ ըուսլի	Լ. Օ.	8	56

ՇԻՐԲԷԹԻ ԽԱՅՐԻԵԷ

Լկիտար խաթթը

Սկար.	Գէչիքթ.	Գէչքթ.	Իսկար.
12 40		12 50	
1 20		1 30	
2		2 10	
2 20		2 40	
3		3 10	
3 35		3 15	
4 30		4 40	
5		5 10	
5 50		5 50	
6 15		6 30	
6 50		7 50	
7 50		8 35	
8 25		9 10	
9		10	
9 50		10 20	
10 10		11	
10 45	Գապաթաչ	12 5	
11 50			

Սկիտարան Փէօրբիւէ

11 45	Գէչքթ.	5 50	Գէչիքթաչ
12 15		6 15	Գէչիքթաչ
1		6 50	Գէչիքթաչ
1 30		7 50	Գէչիքթաչ
2		9 5	Գէչիքթաչ
2 30		9 35	
3		10 15	Գապաթա
3 30		10 30	Գուգկնճ.
4		11	Գուգկնճ.
4 30		11 20	
5		12	
5 35			

Բէօրբիւտէն Սկիտարա

12 30		6 15	Գէչքթ.
1 15		7	Գուգկնճ.
2		7 40	Գէչքթ.
2 20		8 20	
2 50		9	
3 5		9 40	
3 35	Գապաթչ.	10 15	Գուգկնճ.
3 50		40	Գուգկնճ.
4 20		11	
4 50		11 35	
5 35	Գէչքթ.	12	